

Benchmark

Gemeentelijke veiligheidsbegrotingen

In opdracht van de gemeente Arnhem

Inhoudsopgave

1.	Aanleiding en opdrachtomschrijving	p. 3
2.	Onderzoeksmethode	p. 4
3.	Nuances bij de cijfers	p. 5
4.	Vergelijkingstabellen	p. 6
5.	Conclusie	p. 9
	Bronvermelding	p. 10
	Bijlage 1	p. 11
	Bijlage 2	p. 17

Aanleiding

De gemeente Arnhem is qua inwoneraantal de dertiende gemeente van Nederland, maar kampt al geruime tijd met criminaliteitscijfers die ervoor zorgen dat Arnhem in dat opzicht 'bovengemiddeld' hoog scoort. Specifiek ten aanzien van de omvang van aan ondermijning gerelateerde problematiek in de gemeente "doet Arnhem niet onder voor G4-gemeenten",¹ zo concludeerde de Rekenkamer Arnhem in juni 2021. Naar aanleiding van het onderzoek van de Rekenkamer is de gemeente gestart met het herijken van het veiligheidsbeleid en het doorvoeren van verbeteringen in de beleidsmatige organisatie ('Programma Veiligheid') van veiligheid binnen de gemeente. Dit is een ontwikkeling die niet van de ene op de andere dag voltooid is, en tevens financiële gevolgen heeft voor de gemeente.

In dit ontwikkeltraject wordt getracht te leren van andere gemeenten: hoe is de afdeling veiligheid daar georganiseerd? Welke aan veiligheid rakende taken en verantwoordelijkheden zijn waar in de organisatie ondergebracht? Hoeveel budget hebben andere gemeenten voor veiligheid? Deze vragen hebben geleid tot de behoefte om te kunnen vergelijken. Met name het financiële aspect behoeft nadere analyse.

Op 13 oktober 2021 heeft de burgemeester van Arnhem naar aanleiding van vragen in de gemeenteraad toegezegd een vergelijkend overzicht te doen toekomen aan de raad. In deze 'benchmark' zou de omvang van de financiële inzet op het beleidsveld veiligheid in 100.000+ gemeenten in vergelijking tot de financiële inzet in Arnhem inzichtelijk moeten worden gemaakt.

Opdrachtschrijving

De gemeente Arnhem heeft opdracht gegeven om inzichtelijk te maken hoe de veiligheidsbegroting van Arnhem zich verhoudt tot veiligheidsbegrotingen van vergelijkbare gemeenten (100.000+ inwoners) in Nederland. Op basis van het onderzoek moet geconcludeerd kunnen worden of de gemeente Arnhem relatief gezien (te) weinig dan wel (te) veel financiële middelen besteedt aan de aanpak van veiligheidsvraagstukken. Het onderzoek moet de vorm hebben van een *quick scan*, wat betekent dat geen diepgravend onderzoek wordt gedaan op basis van verschillende soorten bronnen. Het doel is het opleveren van een globaal beeld op basis waarvan de gemeente Arnhem zichzelf kan vergelijken met andere gemeenten.

¹ Rekenkamer Arnhem (2021). *De wet van de stimulerende achterstand*, p. 16.

Afbakening

Dit onderzoek richt zich op de begrotingen van veiligheidsafdelingen van tien selecteerde gemeenten en de gemeente Arnhem. Er is slechts beperkt gekeken naar de manier waarop veiligheid is georganiseerd bij gemeenten. Zo is er bijvoorbeeld geen onderzoek gedaan naar de formatie en organisatie-inrichting van afdelingen veiligheid. Het onderzoek richt zich voornamelijk op de financiële kant van het organiseren en uitvoeren van veiligheid(sbeleid) in gemeenten. Overige informatie is alleen meegenomen wanneer dat noodzakelijk was voor duiding van de financiële gegevens en andere kwantitatieve data.

Selectie van gemeenten

De selectie van gemeenten is gemaakt op basis van het inwoneraantal per gemeente op 1 januari 2021. Hiervoor is de database van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) geraadpleegd. Er is gekozen voor de peildatum in 2021, omdat ten tijde van de start van het onderzoek de voorlopige bevolkingscijfers van 1 januari 2022 nog niet waren vastgesteld.

Op basis van inwoneraantal was Arnhem op 1 januari 2021 de dertiende gemeenten van Nederland. De vijf gemeenten boven en onder Arnhem op de ranking zijn geselecteerd als onderwerp van analyse in dit onderzoek. Deze scope zorgt voor voldoende vergelijkingsmateriaal, maar houdt tegelijkertijd oog voor de opdracht dat gemeenten waarmee vergeleken wordt van vergelijkbare omvang dienen te zijn. Bij een bredere selectie van gemeenten bleek het aantal inwoners dermate veel af te wijken van dat van Arnhem, dat er in samenspraak met de gemeente Arnhem voor is gekozen om een selectie van tien gemeenten te maken waarmee de gemeente Arnhem wordt vergeleken.

Selectie van indicatoren

Alle indicatoren die zijn gepresenteerd in de vergelijkingstabel in hoofdstuk 4 zijn in samenspraak met de gemeente Arnhem opgenomen. Bij de selectie van indicatoren is gekeken naar de mate waarin de indicator relevant is om uitspraken te kunnen doen over de begroting van veiligheid en de bredere context van de gemeente waarbinnen de cijfers moeten worden geplaatst. Bij de selectie van indicatoren is tevens gekeken welke informatie openbaar beschikbaar is. Aangezien de formatie van afdelingen veiligheid binnen gemeenten niet weergegeven is in openbare bronnen, is dit aspect niet meegenomen in dit onderzoek.

Dataverzameling

Alle data die in de analyse van dit onderzoek zijn gebruikt, zijn verzameld uit openbare bronnen. Dit betreffen de websites van de geselecteerde gemeenten als het gaat om de begrotingen en beleidsplannen. Daarnaast is een aantal websites met databases geraadpleegd (zie voor de volledige lijst de bronvermelding). Er is geen aanvullend onderzoek gedaan waarbij de geselecteerde gemeenten zijn bevroegd.

Bij het verzamelen van de data is zo veel mogelijk uitgegaan van het jaar 2021. Reden hiervoor is dat kwantitatieve data zoals begrotingen en inwoneraantallen over 2022 ten tijden van dit onderzoek nog niet beschikbaar of vastgesteld waren. In sommige gevallen zijn cijfers uit 2019 of 2020 gebruikt, omdat er op dat thema geen actuelere (vastgestelde) cijfers beschikbaar waren.

Duiding van cijfers

Aangezien dit onderzoek het karakter heeft van een *quick scan*, is de precieze context van de veiligheidsafdeling per gemeente buiten beschouwing gelaten. Daarnaast kan deze quick scan geen volledig zicht geven op vanuit welk perspectief de veiligheidsbegroting van de betreffende gemeente moet worden gezien. Bij het duiden van de cijfers uit de vergelijkingstabel moet daarom een aantal belangrijke (meer algemene) nuances in acht worden genomen. Daarom is een apart hoofdstuk 3 opgenomen in dit onderzoek, waarin deze nuances nader worden toegelicht.

Trekken van conclusies op basis van dit onderzoek

In dit onderzoek zijn enkel constatering en conclusies getrokken op basis van feitelijke cijfers. Er zijn geen conclusies zijn gepresenteerd met daarin een waardeoordeel. In hoofdstuk 5 is wel aangegeven hoe de gemeente Arnhem scoort op bepaalde indicatoren ten opzichte van de geselecteerde gemeenten. Echter, hoofdstuk 5 geeft geen inzicht in waarom de gemeente Arnhem lager dan wel hoger scoort op de indicatoren en welke oorzaken of gevolgen hieraan verbonden zijn.

Bij het duiden, interpreteren en vergelijken van de in hoofdstuk 4 gepresenteerde cijfers, dient een aantal nuances in acht te worden genomen. In dit hoofdstuk zijn deze nuances nader uiteengezet. Waar mogelijk zijn in hoofdstuk 4 de belangrijkste nuances ook specifiek per gemeente geduid, deels in de vergelijkingstabel en deels in de toelichting per gemeente, die te vinden is in de bijlage.

Afbakening van veiligheid binnen de gemeente

'Werken aan veiligheid' betekent in elke gemeente iets anders. Veiligheid is een breed thema, waarbinnen een aantal kernonderwerpen kunnen vallen (die niet bij elke gemeente hetzelfde zijn), en waaraan een groot aantal thema's opgehangen kunnen worden die raken aan veiligheid. Het gevolg hiervan is dat gemeenten verschillende programma's, taken en werkzaamheden scharen onder veiligheid en naar gelang daarvan hun afdeling veiligheid binnen de gemeentelijke organisatie inrichten. Uiteraard is in de beleidsplannen wel te achterhalen op welke thema's het veiligheidsbeleid zich focust in een gemeente. Echter, in de veiligheidsbegrotingen zijn de uitgavenposten vaak niet zo uitgesplitst dat uitgaven toegerekend kunnen worden aan specifieke thema's, taken of inspanningen. Om die reden kan het lastig zijn om veiligheidsbegrotingen met elkaar te vergelijken, omdat niet altijd bekend is welke inspanningen op welke thema's geleverd worden van welk budget.

De scheiding tussen de beleidsmatige kant van veiligheid, Openbare Orde en Veiligheid (OOV), en de uitvoerende kant zoals Vergunningen, Toezicht en Handhaving (VTH), heeft daarbij substantiële invloed op de veiligheidsbegroting van een gemeente. Sommige gemeenten hebben VTH opgenomen binnen de veiligheidsbegroting, terwijl andere gemeenten deze uitgavenpost bijvoorbeeld binnen het ruimtelijk domein onderbrengen. Omdat deze keuze effect heeft op de hoogte van de veiligheidsbegroting, is in hoofdstuk 4 waar mogelijk geduid of VTH onderdeel uitmaken van veiligheid.

Formatie van veiligheid

In dit onderzoek is de formatie van de afdeling veiligheid van gemeenten niet meegenomen, omdat deze informatie niet (openbaar) beschikbaar is. De formatie van de afdeling kan echter wel een doorslaggevende factor zijn in de mate waarin de afdeling veiligheid zich kan richten op bepaalde thema's, bijbehorende taken (voldoende) kan uitvoeren en de gewenste doelen kan behalen. Ter illustratie kan de veiligheidsbegroting bijvoorbeeld (relatief) ruim zijn, maar als er niet voldoende of niet de gewenste medewerkers voorhanden zijn om de inspanningen te leveren, zal dit van invloed zijn op de resultaten en effecten die worden behaald.

Toerekening van uitgaven in de veiligheidsbegroting

Gemeenten rekenen uitgaven uit de veiligheidsbegroting op verschillende wijze toe aan uitgavenposten. Dit zorgt ervoor dat het lastig te vergelijken is hoeveel geld gemeenten besteden aan bepaalde onderdelen van veiligheid. Daarnaast zijn er gemeenten die uitgaven toerekenen aan een specifieke programma of veiligheidsthema's (bijvoorbeeld 'ondermijning'), terwijl andere gemeenten uitgaven toerekenen aan feitelijke uitgavenposten (bijvoorbeeld 'personeel'). Waar mogelijk is de uitsplitsing van kosten geduid in hoofdstuk 4.

Additionele financiële middelen

Sommige gemeenten ontvangen additionele financiële middelen die worden besteed aan inspanningen die raken aan veiligheid. Deze inkomsten zijn niet altijd opgenomen in de veiligheidsbegroting, of kunnen daar niet uitgesplitst worden, omdat die middelen niet specifiek aan inspanningen zijn toegerekend. Voorbeelden van additionele middelen zijn projecten die vanuit het Rijk gesubsidieerd worden bij een aantal gemeenten in het land, zoals bijvoorbeeld het BOTOOC-project (gericht op de aanpak van ondermijning) dat loopt in onder meer Arnhem en Zaanstad.

Financiële afdracht naar samenwerkingsverbanden

Gemeenten dragen financieel bij aan verschillende samenwerkingsverbanden. Ten aanzien van veiligheid draagt elke gemeente naar rato bij aan de veiligheidsregio waarbinnen de gemeente valt, ten behoeve van onder andere crisisbeheersing en rampenbestrijding. Dit gaat om een substantieel bedrag vergeleken met de veiligheidsbegroting. Over het algemeen is deze uitgavenpost separaat opgenomen in de gemeentelijke begroting bij de categorie 'samenwerkingsverbanden', en is het tevens onderdeel van de veiligheidsbegroting onder een noemer zoals 'crisisbeheersing en brandweer'. Maar dit blijkt niet altijd inzichtelijk, en dat kan zorgen voor verschillen. Daarom is deze indicator meegenomen in het vergelijkend onderzoek.

De invloed van de coronapandemie op de begroting van 2021

In 2021 hebben verschillende gemeenten fors extra geïnvesteerd als gevolg van de coronapandemie. Bijvoorbeeld om de lokale economie te stimuleren, maar ook om de coronamaatregelen te kunnen handhaven. Dit heeft als gevolg dat de gemeentelijke begroting van 2021 soms hoger uit is gevallen dan de jaren voor de coronapandemie. Specifiek ten aanzien van de veiligheidsbegroting heeft de coronapandemie ervoor gezorgd dat sommige gemeenten (eenmalige) uitgaven hebben gedaan die ervoor kunnen zorgen dat de veiligheidsbegroting flink hoger uitvalt dan de jaren daarvoor. Waar dit inzichtelijk was, is dit in de tabel weergegeven.

Gemeente	Inwoneraantal per 1 jan. 2021 [gemeente met meeste inwoners staat bovenaan]	Totale begroting* (absoluut) x € 1.000	Begroting Veiligheid* (absoluut) x € 1.000	Uitsplitsing en duiding begroting Veiligheid <i>NIET = andere begrotingspost dan Veiligheid</i> x € 1.000	Begroting Veiligheid als percentage van totale begroting	Begroting Veiligheid per inwoner	Aantal misdrijven per 1.000 inwoners in 2020**	Veiligheidsgevoel in 2019*** - voelt zich wel eens onveilig - voelt zich vaak onveilig - voel zich wel eens onveilig in eigen buurt
Almere	214.715	988.180	21.041	Brandveiligheid: 1.100 Openbare orde: 6.400 Veiligheidsbeleid: 1.800 *Bijdrage veiligheidsregio: 11.800	2,13%	€ 98,00	48,1	- 37,8% - 2,1% - 19,5%
Breda	184.126	687.740	31.521	Veiligheid openbare ruimte: 7.775 Zichtbare criminaliteit: 516 Ondermijning: 1.963 Zorg en Veiligheid: 791 Fysieke veiligheid*: 18.449 Veilig Breda Algemeen: 2.027 *Bijdrage veiligheidsregio: 12.397	4,58%	€ 171,19	60,5	- 38,2% - 1,9% - 18,2%
Nijmegen	177.359	832.000	19.500	Crisisbeheersing & brandweer*: 14.581 Openbare orde en veiligheid: 4.888 *Bijdrage veiligheidsregio: 11.677	2,34%	€ 109,95	62,4	- 44,3% - 1,3% - 18,8%
Apeldoorn	164.781	588.557	16.782	Crisisbeheersing & brandweer*: 12.334 Openbare orde en veiligheid: 4.399 Grondexploitatie: 49 *Bijdrage veiligheidsregio: 11.677	2,86%	€ 101,84	46,8	- 28,2% - 1,0% - 12,7%
Haarlem	162.543	598.621	32.294	Crisisbeheersing en brandweer*: 13.420 Openbare orde en Veiligheid: 13.365 * Bijdrage veiligheidsregio: 12.711	5,39%	€ 198,68	50,0	- 34,2% - 2,0% - 16,6%
Arnhem	162.424	733.338	16.477	Crisisbeheersing op orde*: 15.662 Criminaliteit maakt geen kans: 815 Personeel: 3.200 Handhaving i.h.k.v. C- Herstelagenda: 400 * Bijdrage veiligheidsregio: 12.900	2,25%	€ 101,44	69,7	- 40,7% - 1,4% - 20,3%

* Uitgegaan van de begrote lasten in 2021

** Voorlopige cijfers CBS

*** Cijfers CBS

Deze tabel is conform de initiële opdracht gerangschikt o.b.v. inwoneraantal. In bijlage 2 zijn verschillende tabellen te vinden, gerangschikt op basis van andere relevante indicatoren.

Zie volgende pagina voor vervolg van tabel.

Gemeente [vervolg tabel]	Inwoneraantal per 1 jan. 2021 [gemeente met meeste inwoners staat bovenaan]	Totale begroting* (absoluut) <i>x € 1.000</i>	Begroting Veiligheid* (absoluut) <i>x € 1.000</i>	Uitsplitsing en duiding begroting Veiligheid <i>NIET = andere begrotingspost dan Veiligheid</i> <i>x € 1.000</i>	Begroting Veiligheid als percentage van totale begroting	Begroting Veiligheid per inwoner	Aantal misdrijven per 1.000 inwoners in 2020**	Veiligheidsgevoel in 2019*** - voelt zich wel eens onveilig - voelt zich vaak onveilig - voel zich wel eens onveilig in eigen buurt
Arnhem	162.424	733.338	16.477	Crisisbeheersing op orde*: 15.662 Criminaliteit maakt geen kans: 815 Personeel: 3.200 Handhaving i.h.k.v. C- Herstelagenda: 400 * Bijdrage veiligheidsregio: 12.900	2,25%	€ 101,44	69,7	- 40,7% - 1,4% - 20,3%
Enschede	159.732	722.799	21.067	Crisisbeheersing en brandweer*: 13.551 Openbare orde en veiligheid: 7.515 * Bijdrage veiligheidsregio: 13.448 <u>NIET</u> : Bestemmen & VTH: 10.771	2,91%	€ 131,89	63,6	- 35,1% - 2,5% - 17,9%
Haarlemmermeer	157.789	494.752	19.002	Veilige woon- en leefomgeving: 3.931 Crisisbeheersing & Brandweer*: 15.070 *Bijdrage veiligheidsregio: 16.000	3,84%	€ 120,42	47,7	- 29,6% - 0,7% - 11,5%
Amersfoort	157.462	571.934	15.416	Sociale veiligheid: 3.825 Fysieke veiligheid: 10.657 Handhaving: 735 *Bijdrage veiligheidsregio: 10.563	2,70%	€ 97,90	47,5	- 39,2% - Niet bekend - 14,8%
Zaanstad	156.901	548.677	22.521	Handhavingsprogramma: 7.711 Uitvoering IVH: 1.178 RIEC, Bibob en weerbaarheid: 164 *Bijdrage veiligheidsregio: 13.468	4,10%	€ 143,54	45,7	- 32,9% - Niet bekend - 16,4%
's-Hertogenbosch	155.490	784.350	22.239	Openbare orde en veiligheid: 8.365 Verkeer en vervoer: 1.926 Crisisbeheersing & brandweer*: 9.226 Geëscaleerde zorg 18+: 2.546 *Bijdrage veiligheidsregio: <i>niet bekend</i>	2,84%	€ 143,03	58,1	- 31,9% - Niet bekend - 14,2%

* Uitgegaan van de begrote lasten in 2021

** Voorlopige cijfers CBS

*** Cijfers CBS

Deze tabel is conform de initiële opdracht gerangschikt o.b.v. inwoneraantal. In bijlage 2 zijn verschillende tabellen te vinden, gerangschikt op basis van andere relevante indicatoren.

Gemiddelde waarden indicatoren

De onderstaande tabel presenteert de gemiddelde waarden van de indicatoren, berekend op basis van de vergelijkingstabel op de vorige twee pagina's. In de conclusie in hoofdstuk 5 zijn de waarden van de gemeente Arnhem vergeleken met de gemiddelden uit de onderstaande tabel.

	Inwoneraantal 1 januari 2021	Totale begroting (absoluut) x € 1.000	Begroting Veiligheid (absoluut) x € 1.000	Begroting Veiligheid als percentage van totale begroting	Begroting Veiligheid per inwoner	Aantal misdrijven per 1.000 inwoners in 2020	Veiligheidsgevoel in 2019 - <i>voelt zich wel eens onveilig</i> - <i>voelt zich vaak onveilig</i> - <i>voel zich wel eens onveilig in eigen buurt</i>
Gemiddelde onderzochte gemeenten	168.483	686.450	21.624	3,27%	€ 128,90	54,55	- 35,65% - 1,61%* - 16,45%

*Gemiddelde van 8 gemeenten, voor 3 gemeenten was dit percentage niet bekend.

In dit hoofdstuk worden enkele feitelijke conclusies gepresenteerd die volgen uit de vergelijking van de gemeente Arnhem met de tien andere onderzochte gemeenten.

Conclusies per indicator

Totale begroting (absoluut) – bovengemiddeld

De totale begrote lasten voor 2021 waren voor de gemeente Arnhem zo'n € 46,8 miljoen (oftewel 6,83%) hoger dan het gemiddelde voor de elf onderzochte gemeenten. Arnhem heeft de op drie na grootste begroting van de onderzochte gemeenten. Qua inwoneraantal zit Arnhem 6.000 inwoners onder het gemiddelde. Hieruit kan geconcludeerd worden dat Arnhem een relatief grote totale begroting heeft ten opzichte van de andere gemeenten.

Begroting veiligheid (absoluut) – onder gemiddeld

De gemeente Arnhem besteedt absoluut gezien ruim € 5 miljoen minder aan veiligheid dan gemiddeld. Arnhem heeft de op één na kleinste begroting voor veiligheid van alle elf onderzochte gemeenten. Alleen de veiligheidsbegroting van de gemeente Amersfoort is lager. Hieruit kan geconcludeerd worden dat Arnhem relatief weinig besteedt aan veiligheid ten opzichte van haar inwoneraantal.

Begroting veiligheid als percentage van totale begroting – onder gemiddeld

In navolging op de onder-gemiddelde absolute begroting voor veiligheid, is ook het percentage van de begroting voor veiligheid ten opzichte van de totale gemeentelijke begroting relatief laag in Arnhem. De gemeente Arnhem besteedt 2,25% van haar totale begroting aan veiligheid en scoort hiermee ruim 1% onder het gemiddelde. Alleen de gemeente Almere besteedt relatief gezien een kleiner deel van de totale begroting aan veiligheid.

Begroting veiligheid per inwoner – onder gemiddeld

Ook wanneer de veiligheidsbegroting wordt gedeeld door het aantal inwoners scoort Arnhem laag ten opzichte van de andere gemeenten. De € 101,44 die in Arnhem per inwoner wordt besteed aan veiligheid ligt ruim onder het gemiddelde van € 128,90 per inwoner. Alleen de gemeenten Almere en Apeldoorn besteden een kleiner bedrag per inwoner aan veiligheid dan Arnhem. De verschillen in deze categorie zijn substantieel. Zo besteedt de gemeente Haarlem bijna het dubbele vergeleken met Arnhem per inwoner aan veiligheid.

Aantal misdrijven – bovengemiddeld

De gemeente Arnhem kent relatief hoge misdaadcijfers, zo bleek eerder uit het rekenkameronderzoek. Dit onderzoek toont aan dat er ruim vijftien misdrijven per 1.000 inwoners meer worden gepleegd in Arnhem dan het gemiddelde van 54,6 in de onderzochte gemeenten. Arnhem is hiermee met duidelijke afstand lijstaanvoerder in deze categorie met 69,7 misdrijven per 1.000 inwoners in 2020.

Veiligheidsgevoel – bovengemiddeld

Ten aanzien van het door de inwoners ervaren veiligheidsgevoel scoort de gemeente Arnhem bovengemiddeld. 40,7% van de Arnhemmers zegt zich wel eens onveilig te voelen, ten opzichte van 35,7% gemiddeld in de onderzochte gemeenten. Alleen in Nijmegen ligt dit percentage met 44,3% hoger. Ook voelt 20,3% van de ondervraagden zich wel eens onveilig in de eigen buurt, ten opzichte van 16,5% gemiddeld. Dit is het hoogste percentage van alle onderzochte gemeenten. Alleen op de vraag of men zich vaak onveilig voelt antwoorden minder Arnhemmers "ja" dan gemiddeld: 1,4% ten opzichte van 1,6% bij alle onderzochte gemeenten.

Algemene conclusie

Op basis van dit vergelijkende onderzoek kan geconcludeerd worden dat de gemeente Arnhem zowel absoluut als relatief gezien minder financiële middelen besteedt aan veiligheid dan negen van de tien onderzochte gemeenten in deze benchmark. Ondanks de relatief omvangrijke totale gemeentelijke begroting, gaat slechts een relatief beperkt deel naar beleid en uitvoering om de veiligheid en leefbaarheid te waarborgen in Arnhem. Per inwoner betekent dit een onder-gemiddeld budget voor veiligheid.

Zowel qua aantal misdrijven per inwoner als het ervaren veiligheidsgevoel in de gemeente scoort Arnhem aanzienlijk minder goed dan de tien andere gemeenten van vergelijkbare grootte. In navolging van de conclusie van de Arnhemse Rekenkamer dat Arnhem qua omvang van georganiseerde criminaliteit eerder een G4-gemeente lijkt, zou deze benchmark daarom aanleiding kunnen zijn de gemeentelijke uitgaven aan veiligheid in Arnhem te herijken.

Bronvermelding

Algemene brondocumenten

- Centraal Bureau voor de Statistiek (2020). *Geregistreerde criminaliteit; soort misdrijf, regio. Voorlopige cijfers 2020*.
- Centraal Bureau voor de Statistiek (2019). *(On)veiligheidsbeleving; regio. Cijfers 2019. Op basis van de Veiligheidsmonitor 2019*.
- De Rekenkamer Arnhem (2021, 15 juni). *De wet van de stimulerende achterstand: Onderzoek Ondernijning*. Via: <https://www.nvrr.nl/wp-content/uploads/2021/06/De-wet-van-de-stimulerende-achterstand-onderzoek-naar-ondernijning-Rekenkamer-Arnhem.pdf>

Online bronnen

- Vereniging van Nederlandse Gemeenten
- waarstaatjegemeente.nl
- data.politie.nl
- leefbarometer.nl
- zichtopondernijning.nl

Gemeentelijke documenten

Almere

- Gemeente Almere (2020). *Programmabegroting 2021*. Via: <https://almere.begroting-2021.nl/assets/docs/Totaalbegroting%202021.pdf>
- Gemeente Almere (2020). *Jaarplan Veiligheid 2021*. Via: <https://veilig.almere.nl/beleid-cijfers-en-convenanten/jaarplan-veiligheid-2021>

Amersfoort

- Gemeente Amersfoort (2020). *Begroting 2021*. Via: <https://amersfoort.begroting-2021.nl/>
- Gemeente Amersfoort (2020, 10 november). *Meerjarenbegroting 2021-2024*. Via: <https://amersfoort.begroting-2021.nl/assets/docs/Meerjarenbegroting%202021-2024%20-%20Besluit%20raad%2010-11.pdf>
- Afdeling Bestuur, Strategie en Veiligheid Gemeente Amersfoort (2019, oktober). *Integraal veiligheidsprogramma 2020-2022*. Via: <https://www.amersfoort.nl/web/file?uuid=ff98645b-2a9f-4328-8fbb-d5dc8b5d27dc&owner=a46adc0b-3fdf-46de-afba-c11e346680c1&contentid=10456>

Apeldoorn

- Gemeente Apeldoorn (2020). *Meerjaren Programma Begroting 2021-2024: Werken voor de Toekomst*. Via: <https://apeldoorn.begroting-2021.nl/p28500/download>
- Gemeente Apeldoorn (2019, januari). *Integraal Veiligheidsplan 2019-2022: Met vertrouwen samen verder*. Via: https://www.apeldoorn.nl/DATA/TER/inwoners/integraal_veiligheidsplan.pdf

Arnhem

- Gemeente Arnhem (2020/2021). *Infographic Begroting 2021*. Via: <https://arnheminfographic.begroting-2021.nl/>
- Gemeente Arnhem (2020/2021). *Geamendeerde begroting 2021*. Via: <https://arnhem.begroting2021.nl/assets/docs/Geamendeerde%20Begroting%202021.pdf>
- Gemeente Arnhem (2020/2021) *Begroting 2021: Veiligheid*. Via: <https://arnhem.begroting-2021.nl/p29529/veiligheid>
- Gemeente Arnhem (2019, 27 februari). Arnhem; Veilige Stad. *Kadernota Veiligheid 2018-2022*. Via: <https://mijnspijkerkwartier.nl/files/mijnspijkerkwartier.nl/uploads/files/704786/Kadernota%20Veiligheid%202018%202022%20Arnhem%20Veilige%20Stad.pdf>

Breda

- Gemeente Breda (2020, 9 oktober). *Begroting 2021*. Via: [Begroting 2021 \(hetgeldvanbreda.nl\)](https://hetgeldvanbreda.nl)
- Gemeente Breda (2020). *Meerjarenprogramma Veiligheid*. Via: kennisbank.breda.nl

Enschede

- Gemeente Enschede (2021). *Gemeentebegroting 2021-2024*. Via: [Gemeentebegroting 2021 \(enschede.nl\)](https://www.enschede.nl/sites/default/files/Integraal-veiligheidsbeleid.pdf)
- Gemeente Enschede (2021, februari). *Integraal Veiligheidsbeleid 2021-2024*. Via: <https://www.enschede.nl/sites/default/files/Integraal-veiligheidsbeleid.pdf>

Haarlem

- Gemeente Haarlem (2021). *Financiële stukken: Begroting*. Via: <https://gemeentebestuur.haarlem.nl/bestuurlijke-stukken/financiële-stukken/begroting>
- Gemeente Haarlem (2020). *Programmabegroting 2021 – 2025*. Via: <https://gemeentebestuur.haarlem.nl/bestuurlijke-stukken/financiële-stukken/Programmabegroting-2021-2025-HLM-28092020.pdf>
- Gemeente Haarlem (2019). *IVH 2019-2022 Integraal Veiligheids- en Handhavingsbeleid*. Via: <https://gemeentebestuur.haarlem.nl/bestuurlijke-stukken/2018814461-2-Bijlage-1-Integraal-Veiligheids-en-Handhavingsbeleid-2019-2022-2.pdf>

Haarlemmermeer

- Gemeente Haarlemmermeer (2018, 10 juli). *Kadernota Integrale Veiligheid 2018-2022*. Via: https://hetccv.nl/fileadmin/user_upload/cfile6320726775869420495.pdf
- Gemeente Haarlemmermeer (2020). *Programmabegroting 2021-2024*. Via: <https://programmabegroting.haarlemmermeer.nl/2021/>

Nijmegen

- Gemeente Nijmegen (2020, 15 september). *Stadsbegroting Gemeente Nijmegen 2021*. Via: <https://nijmegen.begroting-2021.nl/p47162/veiligheid>
- Gemeente Nijmegen (2018). *De weerbare stad. Veiligheidsplan 2018-2022*. Via: <https://online.ibabs.eu/ibabsapi/publicdownload.aspx?site=Nijmegen&id=8c5da943-2d28-4d70-b53c-8aec530e2f56>

's-Hertogenbosch

- Gemeente 's Hertogenbosch (2020). *Begroting 2021*. Via: <https://s-hertogenbosch.begroting-2021.nl/>
- Gemeente 's Hertogenbosch (2018, 11 december). *Integraal Veiligheidsplan 2019-2022*. Via: https://www.s-hertogenbosch.nl/fileadmin/Website/Stad_bestuur/Stad/Veiligheid/IVP_2019-2022_def.pdf

Zaanstad

- Gemeente Zaanstad (2020, 10 november). *Begroting 2021-2024*. Via: <https://zaanstad.begroting-2021.nl/>
- Gemeenten Zaanstad, Oostzaan & Wormerland (2018, 7 november). *Integraal Veiligheidsplan 2019-2022*. Via: https://zaanstad.raadsinformatie.nl/document/7030050/1/Bijlage_Integraal_Veiligheidsplan_2019-2022_IVP
- Gemeente Zaanstad (2020). *Uitvoeringsprogramma Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving 2021*. Via: <https://www.zaanstad.nl/mozard/document/docnr/9347572/bijlage%20-%20Uitvoeringsprogramma%20Vergunningverlening,%20Toezicht%20en%20Handhaving%202021>

Bijlage 1

Duiding gemeentelijke begrotingen en beleidskaders

Duiding vergelijkingstabel

Op de volgende pagina's wordt per onderzochte gemeente geduid hoe de veiligheidsbegroting is opgebouwd en welke veiligheidsonderwerpen in het beleidskader zijn geprioriteerd. Op basis hiervan wordt geconcludeerd welke taken en werkzaamheden binnen veiligheid en de veiligheidsbegroting vallen. Deze nuances zijn relevant om in acht te nemen bij het interpreteren van de data en het vergelijken van gemeenten op basis van de vergelijkingstabel.

1. Almere

Begroting

Het thema veiligheid is in de programmabegroting 2021 ondergebracht binnen 'Programma 7 Veiligheid'. Dit programma bestaat uit vier onderdelen: Brandveiligheid, Openbare orde, Veiligheidsbeleid, en Veiligheidsregio. Relevant hierin zijn voornamelijk de onderdelen Openbare orde en Veiligheidsbeleid.

Openbare orde betreft:

- Apparaatskosten (hoofdzakelijk personeelskosten voor toezicht en handhaving op straat);
- Evenementen;
- Openbare orde en Veiligheid (dit budget wordt ingezet voor handhaving van de openbare orde);
- Stads- en cameratoezicht.

Het Veiligheidsbeleid betreft:

- Jeugdcriminaliteit en overlast
- High Impact Crime
- Nazorg ex-gedetineerden
- Subsidies
- Veiligheidsbeleid
- Veiligheidshuis

Beleidskader

Prioriteiten in het beleidskader zijn opgenomen in het Jaarplan Veiligheid 2021 en omvatten:

- Veilige wijken (high impact crimes, veelvoorkomende criminaliteit en cyberveiligheid, overlast op straat)
- Ondernijning & georganiseerde criminaliteit
- Zorg en veiligheid (jeugdoverlast en -criminaliteit, school en veiligheid, woonoverlast,

radicalisering)

- Rampenbestrijding en crisisbeheersing

Conclusie

In de gemeente Almere vallen zowel de beleidsafdeling OOV, als de uitvoerende afdeling VTH onder de begroting van Veiligheid. Binnen het beleidsveld van Veiligheid vallen ook activiteiten die het sociaal en zorg domein raken, zoals schoolveiligheid en de aanpak van jeugdcriminaliteit.

2. Breda

Begroting

Het thema veiligheid is in de begroting van 2021 ondergebracht binnen het programma 'Basis op Orde in Breda' en specifiek het thema 'Veilig Breda'. Uit het financieel totaaloverzicht in de bijlagen van de begroting zijn de volgende onderdelen te onderscheiden:

- Veiligheid openbare ruimte
- Zichtbare criminaliteit
- Ondernijning
- Zorg en Veiligheid
- Fysieke veiligheid (waaronder waarschijnlijk de Veiligheidsregio valt)
- Veilig Breda Algemeen

Beleidskader

Het Meerjarenprogramma Veiligheid van de gemeente Breda beschrijft het beleidskader, waarin de volgende prioriteiten zijn opgenomen:

- Ondernijning
- Zorg en Veiligheid
- Veiligheid openbare ruimte
- Fysieke veiligheid
- Zichtbare criminaliteit

Conclusie

In de gemeente Breda vallen zowel de beleidsafdeling OOV, als de uitvoerende afdeling VTH onder de begroting van Veiligheid. Binnen het beleidsveld van Veiligheid vallen onder de prioriteit zorg en veiligheid tevens activiteiten die raken aan het sociaal en zorg domein, zoals de aanpak van jeugdcriminaliteit, alcohol- en drugsgebruik en seksuele uitbuiting. De onderwerpen die terugkomen in de begroting komen volledig overeen met de onderdelen in het beleidskader.

3. Nijmegen

Begroting

Het thema veiligheid is in de begroting van 2021 ondergebracht binnen 'Programma Veiligheid'.

Dit programma bestaat uit twee taakvelden:

- Crisisbeheersing en brandweer
- Openbare orde en veiligheid

Beleidskader

Het beleidskader voor het programma Veiligheid van de gemeente Nijmegen is opgenomen in het Veiligheidsplan 2018-2022. Hierin zijn de volgende onderwerpen opgenomen als prioriteiten:

- Intelligence
- Veiliger Wijkteams
- Zorg en veiligheid
- Fysieke veiligheid
- Ondermijningscriminaliteit

Conclusie

In de gemeente Nijmegen vallen zowel de beleidsafdeling OOV, als de uitvoerende afdeling VTH onder de begroting van Veiligheid. Binnen het beleidsveld van Veiligheid vallen onder de prioriteit zorg en veiligheid tevens activiteiten die raken aan het sociaal en zorg domein, zoals de aanpak van jeugdcriminaliteit en personen met verward gedrag.

4. Apeldoorn

Begroting

Het thema veiligheid is in de Meerjaren Programma Begroting 2021-2024 ondergebracht binnen 'Programma 2 Veiligheid'. Dit programma bestaat uit twee pijlers:

- Openbare orde en veiligheid
- Crisisbeheersing en brandweer

Daarnaast is binnen programma 3 'Openbare Ruimte' ook een kostenpost '1.2 Openbare orde en veiligheid' opgenomen, Dit kan budget t.b.v. Toezicht & Handhaving zijn.

Beleidskader

Het beleidskader voor het thema veiligheid is opgenomen in het Integraal Veiligheidsplan 2019-2022 van de gemeente Apeldoorn, met de volgende prioriteiten:

- Informatiepositie en intelligence
- Verbinding van zorg en veiligheid
- Sociale kwaliteit (overlast door personen)
- Jeugdcriminaliteit en individuele probleemjongeren
- Georganiseerde /ondermijnende criminaliteit
- Digitale criminaliteit
- High Impact Crime (HIC)

Conclusie

De gemeente Apeldoorn focust zich voornamelijk op sociale veiligheid en het snijvlak van zorg en veiligheid. Het is niet duidelijk of VTH ook onder veiligheid valt.

5. Haarlem

Begroting

Het thema veiligheid is in de programmabegroting ondergebracht binnen 'Programma 6 Burger, bestuur en veiligheid', meer specifiek 'Beleidsveld 6.3 Openbare orde en veiligheid'. Hieronder vallen twee afdelingen :

- Veiligheid en Handhaving
- Vergunningen Toezicht en Handhaving

Beleidskader

Het beleidskader omvat het Integraal Veiligheids- en Handhavingbeleid, prioriteiten hierin zijn:

- Ondermijnende criminaliteit
- Zorg en Veiligheid
- Leefbaarheid van wijken en buurten
- Jeugd en Veiligheid
- High Impact Crimes

Conclusie

In de gemeente Haarlem vallen zowel de beleidsafdeling OOV, als de uitvoerende afdeling VTH onder de begroting van Veiligheid. Binnen het beleidsveld van Veiligheid vallen tevens activiteiten die raken aan het sociaal en zorg domein, zoals de aanpak van verward gedrag (Zorg en Veiligheid) en de aanpak van jeugdcriminaliteit (Jeugd en Veiligheid).

6. Enschede

Begroting

In de gemeentebegroting 2021 is Veiligheid belegd onder 'Programma 3.1: Samenleving en bestuur', specifiek in het kader van 'Doel 5. Openbare orde en veiligheid'. Ten behoeve van de Openbare Orde en Veiligheid zijn drie taken opgenomen in de begroting:

- Bevorderen verbinding in samenleving (tegengaan polarisatie en radicalisering)
- Ervoor zorgen dat Enschede een ongunstig klimaat heeft voor ondermijnende activiteiten
- Versterken van de samenwerking tussen zorg en veiligheid

Belangrijk hierbij te noemen is dat bestemmen en VTH in het programma 'Duurzaam wonen, leven en werken' vallen, dus niet binnen de begroting van Veiligheid.

Beleidskader

Het beleidskader hiervoor is opgenomen in het Integraal veiligheidsbeleid 2021-2024 van de gemeente Enschede. Binnen de gemeente Enschede is een scheiding tussen fysieke veiligheid en sociale veiligheid gemaakt. Het Integraal Veiligheidsbeleid richt zich op sociale veiligheid.

Prioriteiten hierin zijn:

- Zorg en veiligheid
- Jeugd en veiligheid
- Georganiseerde ondermijnende criminaliteit
- Polarisering en radicalisering

Conclusie

De gemeente Enschede mikt sterk op sociale veiligheid. Bestemmen en VTH vallen niet onder veiligheid (en niet in zelfde begrotingspost), maar binnen het ruimtelijk domein.

7. Haarlemmermeer

Begroting

In de programmabegroting 2021-2024 van de gemeente Haarlemmermeer zijn twee taken opgenomen voor het programma Veiligheid:

- Veilige woon- en leefomgeving
- Brandweerzorg en crisisbeheersing (als bijdrage aan de veiligheidsregio)

Beleidskader

Het programma Veiligheid van de gemeente Haarlemmermeer valt uiteen in twee beleidsdoelen. De prioriteiten uit de Kadernota Integrale Veiligheid zijn ondergebracht binnen een van de twee beleidsdoelen:

Beleidsdoel A: Een veilige woon- en leefomgeving voor inwoners, ondernemers en bezoekers in de gemeente Haarlemmermeer.

- Verbeteren veiligheidsgevoel in eigen buurt
- Versterken van de keten 'zorg-veiligheid'
- Aanpak ondermijning / georganiseerde criminaliteit
- Integraal samenwerken aan contraterrorisme, extremisme en radicalisering (CTER)
- Uitvoeringsprogramma Veiligheid realiseren

Beleidsdoel B: Het verzekeren van de doelmatige en slagvaardige hulpverlening op het gebied van brandweerzorg, crisisbeheersing en geneeskundige hulpverlening.

- Het voorkomen van brand
- Deelnemen aan de gemeenschappelijke regeling VRK
- Uitvoeren van inspecties op de brandveiligheidsvoorschriften
- Goede voorbereiding op crisis en incidenten

Relevant hierbij te noemen is dat VTH onderdeel is van het integraal veiligheidsbeleid.

Conclusie

In de gemeente Haarlemmermeer vallen zowel de beleidsafdeling OOV, als de uitvoerende afdeling VTH onder de begroting van Veiligheid. Binnen het beleidsveld van Veiligheid vallen tevens activiteiten die raken aan het sociaal en zorg domein, zoals de aanpak van verward gedrag (Zorg en Veiligheid) en de aanpak van jeugdoverlast en -criminaliteit (Jeugd en Veiligheid).

8. Amersfoort

Begroting

Er zijn in de meerjarenbegroting 2021-2024 van de gemeente Amersfoort drie taken opgenomen voor het Veiligheid en Handhaving, wat valt onder het onderwerp 'Inclusieve en veilige stad':

- **Sociale veiligheid**
 - Kwetsbare personen, zorg en veiligheid
 - Aanpak ondermijning en weerbaarheid bestuur
 - Cybercrime
- **Fysieke Veiligheid**
 - Brandveiligheid
 - Bouwveiligheid
 - Leefbaarheid wijken en buurten
 - Crisisbeheersing
- **Handhaving**

Beleidskader

Het beleidskader voor Veiligheid en Handhaving is bij de gemeente Amersfoort opgenomen in het Integraal Veiligheidsprogramma 2020-2022. Hierin zijn drie aandachtsgebieden opgenomen:

- Weerbaarheid en ondermijning
- Zorg en Veiligheid
- Digitale weerbaarheid

Conclusie

In de gemeente Amersfoort vallen zowel de beleidsafdeling OOV, als de uitvoerende afdeling VTH onder de begroting van Veiligheid. Binnen het beleidsveld van Veiligheid vallen tevens activiteiten die raken aan het sociaal en zorg domein, zoals de aanpak van verward gedrag (Zorg en Veiligheid), kwetsbare personen en radicalisering.

9. Zaanstad

Begroting

In de begroting van de gemeente Zaanstad voor 2021 zijn kosten begroot onder 'Programma 6: Veiligheid, handhaving en publieke dienstverlening'. Relevante posten uit de begroting die betrekking hebben op veiligheid zijn:

- Zorgen voor een schone, hele en veilige woon- en leefomgeving (Handhavingsprogramma)
- Aanpak criminaliteit en overlast (Integraal Veiligheidsplan)
- Interventies in RIEC-verband, Bibob en maatschappelijke weerbaarheid
- Ramp en crisisbestrijding VrZW

Beleidskader

De gemeente Zaanstad heeft samen met de gemeenten Oostzaan en Wormerland een Integraal veiligheidsplan 2019-2022 opgesteld, waarin de volgende prioriteiten zijn opgenomen:

- High impact crimes
- Georganiseerde criminaliteit
- Overlast door jongeren
- Personen met verward gedrag
- Cybercrime

Conclusie

In de gemeente Zaanstad vallen zowel de beleidsafdeling OOV, als de uitvoerende afdeling VTH onder de begroting van Veiligheid. Binnen het beleidsveld van Veiligheid vallen tevens activiteiten die raken aan het sociaal en zorg domein, zoals de aanpak van verward gedrag en overlast van jongeren.

10. 's-Hertogenbosch

Begroting

Het programma veiligheid is apart opgenomen binnen de begroting voor 2021 van de gemeente 's-Hertogenbosch. In deze begroting zijn de volgende posten opgenomen:

- Openbare orde en veiligheid
- Verkeer en vervoer
- Crisisbeheersing en brandweer
- Geëscaleerde zorg 18+

Daarnaast zijn de volgende doelstellingen opgenomen in de begroting van het programma Veiligheid:

- Veilige woon- en leefomgeving
- Bedrijvigheid en veiligheid
- Jeugd en veiligheid
- Fysieke veiligheid
- Integriteit en veiligheid

Beleidskader

Het beleidskader voor het programma Veiligheid is opgenomen in het Integraal Veiligheidsplan 2019-2022 gemeente 's-Hertogenbosch. Hierin komt een aantal prioritaire thema's naar voren:

- Veilige en leefbare wijken en buurt
 - Overlast, geweld op het snijvlak van Zorg & Veiligheid
 - Vermogenscriminaliteit en High Impact Crimes
- Veilig uitgaan en veilige evenementen
- Problematische jeugd en jeugdgroepen
- Ondernijning

Daarnaast is een aantal overige strategische thema's benoemd

Conclusie

In de gemeente 's-Hertogenbosch vallen zowel de beleidsafdeling OOV, als de uitvoerende afdeling VTH onder de begroting van Veiligheid. Binnen het beleidsveld van Veiligheid vallen tevens activiteiten die raken aan het sociaal en zorg domein, zoals de aanpak van jeugdoverlast en -problematiek en inperking van alcohol- en drugsinname.

11. Arnhem

Begroting

In de geamendeerde begroting 2021 van Arnhem is veiligheid opgenomen als stedelijk programma 'S01 Veiligheid'. Er wordt een splitsing gemaakt per ambitie en doel en hoe de middelen worden besteed. Hieruit wordt niet duidelijk of VTH ook onder veiligheid valt. Handhaving gebeurt ook vanuit de wijkprogramma's, maar daarvan is niet uitgesplitst welk budget waarheen gaat.

Het gemeentelijke team Handhaving bestaat uit het team Veiligheid en het team Leefbaarheid. Het team Veiligheid werkt stedelijk vanuit het programma Veiligheid, terwijl het team Leefbaarheid onder de wijksturing in de acht Arnhemse gebieden werkt.

Beleidskader

Het beleidskader is opgenomen in de Kadernota Veiligheid 2018-2022: 'Arnhem; Veilige Stad'. Dit bestaat uit de volgende onderdelen en prioriteiten:

- Stedelijke Veiligheid
 - Terugdringen van misdrijven (High Impact Crimes, woninginbraken, straatroof)
 - Georganiseerde criminaliteit en witwassen tegengaan
- Wijkveiligheid
 - Wijkoverlast terugbrengen naar gemiddeld Arnhem's niveau (woonoverlast, drugs, intimiderende jongerengroepen, vervuiling)
- Maatschappelijke veiligheid
 - Discriminatie
 - Huiselijk geweld
 - Jeugdcriminaliteit
 - Personen met verward gedrag
- Fysieke veiligheid
 - Voorbereiden op rampen en crises i.s.m. de veiligheidsregio Gelderland-Midden

Conclusie

In de gemeente Arnhem vallen zowel de beleidsafdeling OOV, als een deel van de uitvoerende afdeling VTH onder de begroting van Veiligheid. Binnen het beleidsveld van Veiligheid vallen tevens activiteiten die raken aan het sociaal en zorg domein, zoals de aanpak van verward gedrag (Zorg en Veiligheid) en de aanpak van jeugdcriminaliteit (Jeugd en Veiligheid).

Bijlage 2

Vergelijkingstabel gerangschikt per relevante indicator

Rangschikking o.b.v. begroting Veiligheid als percentage van de totale begroting

Gemeente	Inwoneraantal per 1 jan. 2021	Totale begroting* (absoluut) <i>x € 1.000</i>	Begroting Veiligheid* (absoluut) <i>x € 1.000</i>	Uitsplitsing en duiding begroting Veiligheid <i>NIET = andere begrotingspost dan Veiligheid</i> <i>x € 1.000</i>	Begroting Veiligheid als percentage van totale begroting	Begroting Veiligheid per inwoner	Aantal misdrijven per 1.000 inwoners in 2020**	Veiligheidsgevoel in 2019*** - voelt zich wel eens onveilig - voelt zich vaak onveilig - voel zich wel eens onveilig in eigen buurt
Haarlem	162.543	598.621	32.294	Crisisbeheersing en brandweer*: 13.420 Openbare orde en Veiligheid: 13.365 * Bijdrage veiligheidsregio: 12.711	5,39%	€ 198,68	50,0	- 34,2% - 2,0% - 16,6%
Breda	184.126	687.740	31.521	Veiligheid openbare ruimte: 7.775 Zichtbare criminaliteit: 516 Ondermijning: 1.963 Zorg en Veiligheid: 791 Fysieke veiligheid*: 18.449 Veilig Breda Algemeen: 2.027 *Bijdrage veiligheidsregio: 12.397	4,58%	€ 171,19	60,5	- 38,2% - 1,9% - 18,2%
Zaanstad	156.901	548.677	22.521	Handhavingsprogramma: 7.711 Uitvoering IVH: 1.178 RIEC, Bibob en weerbaarheid: 164 *Bijdrage veiligheidsregio: 13.468	4,10%	€ 143,54	45,7	- 32,9% - Niet bekend - 16,4%
Haarlemmermeer	157.789	494.752	19.002	Veilige woon- en leefomgeving: 3.931 Crisisbeheersing & Brandweer*: 15.070 *Bijdrage veiligheidsregio: 16.000	3,84%	€ 120,42	47,7	- 29,6% - 0,7% - 11,5%
Enschede	159.732	722.799	21.067	Crisisbeheersing en brandweer*: 13.551 Openbare orde en veiligheid: 7.515 * Bijdrage veiligheidsregio: 13.448 <u>NIET</u> : Bestemmen & VTH: 10.771	2,91%	€ 131,89	63,6	- 35,1% - 2,5% - 17,9%
Apeldoorn	164.781	588.557	16.782	Crisisbeheersing & brandweer*: 12.334 Openbare orde en veiligheid: 4.399 Grondexploitatie: 49 *Bijdrage veiligheidsregio: 11.677	2,86%	€ 101,84	46,8	- 28,2% - 1,0% - 12,7%

* Uitgegaan van de begrote lasten in 2021

** Voorlopige cijfers CBS

*** Cijfers CBS

Zie volgende pagina voor vervolg van tabel.

Rangschikking o.b.v. begroting Veiligheid als percentage van de totale begroting

Gemeente [vervolg tabel]	Inwoneraantal per 1 jan. 2021	Totale begroting* (absoluut)	Begroting Veiligheid* (absoluut)	Uitsplitsing en duiding begroting Veiligheid <i>NIET = andere begrotingspost dan Veiligheid</i>	Begroting Veiligheid als percentage van totale begroting	Begroting Veiligheid per inwoner	Aantal misdrijven per 1.000 inwoners in 2020**	Veiligheidsgevoel in 2019*** - voelt zich wel eens onveilig - voelt zich vaak onveilig - voel zich wel eens onveilig in eigen buurt
		x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000				
's-Hertogenbosch	155.490	784.350	22.239	Openbare orde en veiligheid: 8.365 Verkeer en vervoer: 1.926 Crisisbeheersing & brandweer*: 9.226 Geëscaleerde zorg 18+: 2.546 *Bijdrage veiligheidsregio: <i>niet bekend</i>	2,84%	€ 143,03	58,1	- 31,9% - Niet bekend - 14,2%
Amersfoort	157.462	571.934	15.416	Sociale veiligheid: 3.825 Fysieke veiligheid: 10.657 Handhaving: 735 *Bijdrage veiligheidsregio: 10.563	2,70%	€ 97,90	47,5	- 39,2% - Niet bekend - 14,8%
Nijmegen	177.359	832.000	19.500	Crisisbeheersing & brandweer*: 14.581 Openbare orde en veiligheid: 4.888 *Bijdrage veiligheidsregio: 11.677	2,34%	€ 109,95	62,4	- 44,3% - 1,3% - 18,8%
Arnhem	162.424	733.338	16.477	Crisisbeheersing op orde*: 15.662 Criminaliteit maakt geen kans: 815 Personeel: 3.200 Handhaving i.h.k.v. C- Herstelagenda: 400 * Bijdrage veiligheidsregio: 12.900	2,25%	€ 101,44	69,7	- 40,7% - 1,4% - 20,3%
Almere	214.715	988.180	21.041	Brandveiligheid: 1.100 Openbare orde: 6.400 Veiligheidsbeleid: 1.800 *Bijdrage veiligheidsregio: 11.800	2,13%	€ 98,00	48,1	- 37,8% - 2,1% - 19,5%

* Uitgegaan van de begrote lasten in 2021

** Voorlopige cijfers CBS

*** Cijfers CBS

Gemeente	Inwoneraantal per 1 jan. 2021	Totale begroting* (absoluut) <i>x € 1.000</i>	Begroting Veiligheid* (absoluut) <i>x € 1.000</i>	Uitsplitsing en duiding begroting Veiligheid <i>NIET = andere begrotingspost dan Veiligheid</i> <i>x € 1.000</i>	Begroting Veiligheid als percentage van totale begroting	Begroting Veiligheid per inwoner	Aantal misdrijven per 1.000 inwoners in 2020**	Veiligheidsgevoel in 2019*** - voelt zich wel eens onveilig - voelt zich vaak onveilig - voel zich wel eens onveilig in eigen buurt
Haarlem	162.543	598.621	32.294	Crisisbeheersing en brandweer*: 13.420 Openbare orde en Veiligheid: 13.365 * Bijdrage veiligheidsregio: 12.711	5,39%	€ 198,68	50,0	- 34,2% - 2,0% - 16,6%
Breda	184.126	687.740	31.521	Veiligheid openbare ruimte: 7.775 Zichtbare criminaliteit: 516 Ondermijning: 1.963 Zorg en Veiligheid: 791 Fysieke veiligheid*: 18.449 Veilig Breda Algemeen: 2.027 *Bijdrage veiligheidsregio: 12.397	4,58%	€ 171,19	60,5	- 38,2% - 1,9% - 18,2%
Zaanstad	156.901	548.677	22.521	Handhavingsprogramma: 7.711 Uitvoering IVH: 1.178 RIEC, Bibob en weerbaarheid: 164 *Bijdrage veiligheidsregio: 13.468	4,10%	€ 143,54	45,7	- 32,9% - Niet bekend - 16,4%
's-Hertogenbosch	155.490	784.350	22.239	Openbare orde en veiligheid: 8.365 Verkeer en vervoer: 1.926 Crisisbeheersing & brandweer*: 9.226 Geëscaleerde zorg 18+: 2.546 *Bijdrage veiligheidsregio: <i>niet bekend</i>	2,84%	€ 143,03	58,1	- 31,9% - Niet bekend - 14,2%
Enschede	159.732	722.799	21.067	Crisisbeheersing en brandweer*: 13.551 Openbare orde en veiligheid: 7.515 * Bijdrage veiligheidsregio: 13.448 <u>NIET</u> : Bestemmen & VTH: 10.771	2,91%	€ 131,89	63,6	- 35,1% - 2,5% - 17,9%
Haarlemmermeer	157.789	494.752	19.002	Veilige woon- en leefomgeving: 3.931 Crisisbeheersing & Brandweer*: 15.070 *Bijdrage veiligheidsregio: 16.000	3,84%	€ 120,42	47,7	- 29,6% - 0,7% - 11,5%

* Uitgegaan van de begrote lasten in 2021

** Voorlopige cijfers CBS

*** Cijfers CBS

Zie volgende pagina voor vervolg van tabel.

Rangschikking o.b.v. begroting Veiligheid per inwoner

Gemeente [vervolg tabel]	Inwoneraantal per 1 jan. 2021	Totale begroting* (absoluut)	Begroting Veiligheid* (absoluut)	Uitsplitsing en duiding begroting Veiligheid <i>NIET = andere begrotingspost dan Veiligheid</i>	Begroting Veiligheid als percentage van totale begroting	Begroting Veiligheid per inwoner	Aantal misdrijven per 1.000 inwoners in 2020**	Veiligheidsgevoel in 2019*** - voelt zich wel eens onveilig - voelt zich vaak onveilig - voel zich wel eens onveilig in eigen buurt
		x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000				
Nijmegen	177.359	832.000	19.500	Crisisbeheersing & brandweer*: 14.581 Openbare orde en veiligheid: 4.888 *Bijdrage veiligheidsregio: 11.677	2,34%	€ 109,95	62,4	- 44,3% - 1,3% - 18,8%
Apeldoorn	164.781	588.557	16.782	Crisisbeheersing & brandweer*: 12.334 Openbare orde en veiligheid: 4.399 Grondexploitatie: 49 *Bijdrage veiligheidsregio: 11.677	2,86%	€ 101,84	46,8	- 28,2% - 1,0% - 12,7%
Arnhem	162.424	733.338	16.477	Crisisbeheersing op orde*: 15.662 Criminaliteit maakt geen kans: 815 Personeel: 3.200 Handhaving i.h.k.v. C- Herstelagenda: 400 * Bijdrage veiligheidsregio: 12.900	2,25%	€ 101,44	69,7	- 40,7% - 1,4% - 20,3%
Almere	214.715	988.180	21.041	Brandveiligheid: 1.100 Openbare orde: 6.400 Veiligheidsbeleid: 1.800 *Bijdrage veiligheidsregio: 11.800	2,13%	€ 98,00	48,1	- 37,8% - 2,1% - 19,5%
Amersfoort	157.462	571.934	15.416	Sociale veiligheid: 3.825 Fysieke veiligheid: 10.657 Handhaving: 735 *Bijdrage veiligheidsregio: 10.563	2,70%	€ 97,90	47,5	- 39,2% - Niet bekend - 14,8%

* Uitgegaan van de begrote lasten in 2021

** Voorlopige cijfers CBS

*** Cijfers CBS

Rangschikking o.b.v. aantal misdrijven per 1.000 inwoners

Gemeente	Inwoneraantal per 1 jan. 2021	Totale begroting* (absoluut) <i>x € 1.000</i>	Begroting Veiligheid* (absoluut) <i>x € 1.000</i>	Uitsplitsing en duiding begroting Veiligheid <i>x € 1.000</i>		Begroting Veiligheid als percentage van totale begroting	Begroting Veiligheid per inwoner	Aantal misdrijven per 1.000 inwoners in 2020**	Veiligheidsgevoel in 2019*** - voelt zich wel eens onveilig - voelt zich vaak onveilig - voel zich wel eens onveilig in eigen buurt
				*NIET = andere begrotingspost dan Veiligheid					
Arnhem	162.424	733.338	16.477	Crisisbeheersing op orde*: 15.662 Criminaliteit maakt geen kans: 815 Personeel: 3.200 Handhaving i.h.k.v. C-Herstelagenda: 400 * Bijdrage veiligheidsregio: 12.900	2,25%	€ 101,44	69,7	- 40,7% - 1,4% - 20,3%	
Enschede	159.732	722.799	21.067	Crisisbeheersing en brandweer*: 13.551 Openbare orde en veiligheid: 7.515 * Bijdrage veiligheidsregio: 13.448 *NIET: Bestemmen & VTH: 10.771	2,91%	€ 131,89	63,6	- 35,1% - 2,5% - 17,9%	
Nijmegen	177.359	832.000	19.500	Crisisbeheersing & brandweer*: 14.581 Openbare orde en veiligheid: 4.888 *Bijdrage veiligheidsregio: 11.677	2,34%	€ 109,95	62,4	- 44,3% - 1,3% - 18,8%	
Breda	184.126	687.740	31.521	Veiligheid openbare ruimte: 7.775 Zichtbare criminaliteit: 516 Ondermijning: 1.963 Zorg en Veiligheid: 791 Fysieke veiligheid*: 18.449 Veilig Breda Algemeen: 2.027 *Bijdrage veiligheidsregio: 12.397	4,58%	€ 171,19	60,5	- 38,2% - 1,9% - 18,2%	
's-Hertogenbosch	155.490	784.350	22.239	Openbare orde en veiligheid: 8.365 Verkeer en vervoer: 1.926 Crisisbeheersing & brandweer*: 9.226 Geëscaleerde zorg 18+: 2.546 *Bijdrage veiligheidsregio: <i>niet bekend</i>	2,84%	€ 143,03	58,1	- 31,9% - Niet bekend - 14,2%	

* Uitgegaan van de begrote lasten in 2021

** Voorlopige cijfers CBS

*** Cijfers CBS

Zie volgende pagina voor vervolg van tabel.

Rangschikking o.b.v. aantal misdrijven per 1.000 inwoners

Gemeente [vervolg tabel]	Inwoneraantal per 1 jan. 2021	Totale begroting* (absoluut)	Begroting Veiligheid* (absoluut)	Uitsplitsing en duiding begroting Veiligheid <i>NIET = andere begrotingspost dan Veiligheid</i>	Begroting Veiligheid als percentage van totale begroting	Begroting Veiligheid per inwoner	Aantal misdrijven per 1.000 inwoners in 2020**	Veiligheidsgevoel in 2019*** - voelt zich wel eens onveilig - voelt zich vaak onveilig - voel zich wel eens onveilig in eigen buurt
		x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000				
Haarlem	162.543	598.621	32.294	Crisisbeheersing en brandweer*: 13.420 Openbare orde en Veiligheid: 13.365 * Bijdrage veiligheidsregio: 12.711	5,39%	€ 198,68	50,0	- 34,2% - 2,0% - 16,6%
Almere	214.715	988.180	21.041	Brandveiligheid: 1.100 Openbare orde: 6.400 Veiligheidsbeleid: 1.800 *Bijdrage veiligheidsregio: 11.800	2,13%	€ 98,00	48,1	- 37,8% - 2,1% - 19,5%
Haarlemmermeer	157.789	494.752	19.002	Veilige woon- en leefomgeving: 3.931 Crisisbeheersing & Brandweer*: 15.070 *Bijdrage veiligheidsregio: 16.000	3,84%	€ 120,42	47,7	- 29,6% - 0,7% - 11,5%
Amersfoort	157.462	571.934	15.416	Sociale veiligheid: 3.825 Fysieke veiligheid: 10.657 Handhaving: 735 *Bijdrage veiligheidsregio: 10.563	2,70%	€ 97,90	47,5	- 39,2% - Niet bekend - 14,8%
Apeldoorn	164.781	588.557	16.782	Crisisbeheersing & brandweer*: 12.334 Openbare orde en veiligheid: 4.399 Grondexploitatie: 49 *Bijdrage veiligheidsregio: 11.677	2,86%	€ 101,84	46,8	- 28,2% - 1,0% - 12,7%
Zaanstad	156.901	548.677	22.521	Handhavingprogramma: 7.711 Uitvoering IVH: 1.178 RIEC, Bibob en weerbaarheid: 164 *Bijdrage veiligheidsregio: 13.468	4,10%	€ 143,54	45,7	- 32,9% - Niet bekend - 16,4%

* Uitgegaan van de begrote lasten in 2021

** Voorlopige cijfers CBS

*** Cijfers CBS

Rangschikking o.b.v. voelt zich wel eens onveilig in eigen buurt

Gemeente	Inwoneraantal per 1 jan. 2021	Totale begroting* (absoluut) <i>x € 1.000</i>	Begroting Veiligheid* (absoluut) <i>x € 1.000</i>	Uitsplitsing en duiding begroting Veiligheid <i>x € 1.000</i>		Begroting Veiligheid als percentage van totale begroting	Begroting Veiligheid per inwoner	Aantal misdrijven per 1.000 inwoners in 2020**	Veiligheidsgevoel in 2019*** - voelt zich wel eens onveilig - voelt zich vaak onveilig - voel zich wel eens onveilig in eigen buurt
				<i>NIET = andere begrotingspost dan Veiligheid</i>					
Arnhem	162.424	733.338	16.477	Crisisbeheersing op orde*: 15.662 Criminaliteit maakt geen kans: 815 Personeel: 3.200 Handhaving i.h.k.v. C-Herstelagenda: 400 * Bijdrage veiligheidsregio: 12.900	15.662	2,25%	€ 101,44	69,7	- 40,7% - 1,4% - 20,3%
Almere	214.715	988.180	21.041	Brandveiligheid: 1.100 Openbare orde: 6.400 Veiligheidsbeleid: 1.800 *Bijdrage veiligheidsregio: 11.800	1.100	2,13%	€ 98,00	48,1	- 37,8% - 2,1% - 19,5%
Nijmegen	177.359	832.000	19.500	Crisisbeheersing & brandweer*: 14.581 Openbare orde en veiligheid: 4.888 *Bijdrage veiligheidsregio: 11.677	14.581	2,34%	€ 109,95	62,4	- 44,3% - 1,3% - 18,8%
Breda	184.126	687.740	31.521	Veiligheid openbare ruimte: 7.775 Zichtbare criminaliteit: 516 Ondermijning: 1.963 Zorg en Veiligheid: 791 Fysieke veiligheid*: 18.449 Veilig Breda Algemeen: 2.027 *Bijdrage veiligheidsregio: 12.397	7.775	4,58%	€ 171,19	60,5	- 38,2% - 1,9% - 18,2%
Enschede	159.732	722.799	21.067	Crisisbeheersing en brandweer*: 13.551 Openbare orde en veiligheid: 7.515 * Bijdrage veiligheidsregio: 13.448 <u>NIET</u> : Bestemmen & VTH: 10.771	13.551	2,91%	€ 131,89	63,6	- 35,1% - 2,5% - 17,9%
Haarlem	162.543	598.621	32.294	Crisisbeheersing en brandweer*: 13.420 Openbare orde en Veiligheid: 13.365 * Bijdrage veiligheidsregio: 12.711	13.420	5,39%	€ 198,68	50,0	- 34,2% - 2,0% - 16,6%

* Uitgegaan van de begrote lasten in 2021

** Voorlopige cijfers CBS

*** Cijfers CBS

Zie volgende pagina voor vervolg van tabel.

Rangschikking o.b.v. voelt zich wel eens onveilig in eigen buurt

Gemeente [vervolg tabel]	Inwoneraantal per 1 jan. 2021	Totale begroting* (absoluut)	Begroting Veiligheid* (absoluut)	Uitsplitsing en duiding begroting Veiligheid <i>NIET = andere begrotingspost dan Veiligheid</i>	Begroting Veiligheid als percentage van totale begroting	Begroting Veiligheid per inwoner	Aantal misdrijven per 1.000 inwoners in 2020**	Veiligheidsgevoel in 2019*** - voelt zich wel eens onveilig - voelt zich vaak onveilig - voel zich wel eens onveilig in eigen buurt
		x € 1.000	x € 1.000	x € 1.000				
Zaanstad	156.901	548.677	22.521	Handhavingsprogramma: 7.711 Uitvoering IVH: 1.178 RIEC, Bibob en weerbaarheid: 164 *Bijdrage veiligheidsregio: 13.468	4,10%	€ 143,54	45,7	- 32,9% - Niet bekend - 16,4%
Amersfoort	157.462	571.934	15.416	Sociale veiligheid: 3.825 Fysieke veiligheid: 10.657 Handhaving: 735 *Bijdrage veiligheidsregio: 10.563	2,70%	€ 97,90	47,5	- 39,2% - Niet bekend - 14,8%
's-Hertogenbosch	155.490	784.350	22.239	Openbare orde en veiligheid: 8.365 Verkeer en vervoer: 1.926 Crisisbeheersing & brandweer*: 9.226 Geëscaleerde zorg 18+: 2.546 *Bijdrage veiligheidsregio: <i>niet bekend</i>	2,84%	€ 143,03	58,1	- 31,9% - Niet bekend - 14,2%
Apeldoorn	164.781	588.557	16.782	Crisisbeheersing & brandweer*: 12.334 Openbare orde en veiligheid: 4.399 Grondexploitatie: 49 *Bijdrage veiligheidsregio: 11.677	2,86%	€ 101,84	46,8	- 28,2% - 1,0% - 12,7%
Haarlemmermeer	157.789	494.752	19.002	Veilige woon- en leefomgeving: 3.931 Crisisbeheersing & Brandweer*: 15.070 *Bijdrage veiligheidsregio: 16.000	3,84%	€ 120,42	47,7	- 29,6% - 0,7% - 11,5%

* Uitgegaan van de begrote lasten in 2021

** Voorlopige cijfers CBS

*** Cijfers CBS

TwynstraGudde adviseert overheid en bedrijfsleven op veel van de grote en urgente thema's van deze tijd. Denk aan veiligheid, diversiteit, digitale transformatie, mobiliteit, duurzaamheid, energie, financiën en gezondheid. We bieden onze opdrachtgevers unieke, werkbare oplossingen en brengen complexe projecten en programma's tot een goed einde. Iets creëren van blijvende waarde, daar gaan we voor. Daardoor hebben we een directe impact op (toekomstige) maatschappelijke en economische ontwikkelingen. En dus een grote impact op morgen.

Oscar Laros

06 82 54 51 91

Alle intellectuele eigendomsrechten met betrekking tot deze presentatie berusten bij TwynstraGudde. Niets uit deze presentatie mag worden veelevoudigd of openbaar gemaakt zonder schriftelijke toestemming van TwynstraGudde.

Impact op morgen.